

Nr. 315

XXVI r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie ponoszących się.

Łódź.

Cena numeru
świętecznego
20.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 340.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 400.000

poza Łódź 1 numer 16.500

Konto P.K.O. 60594.

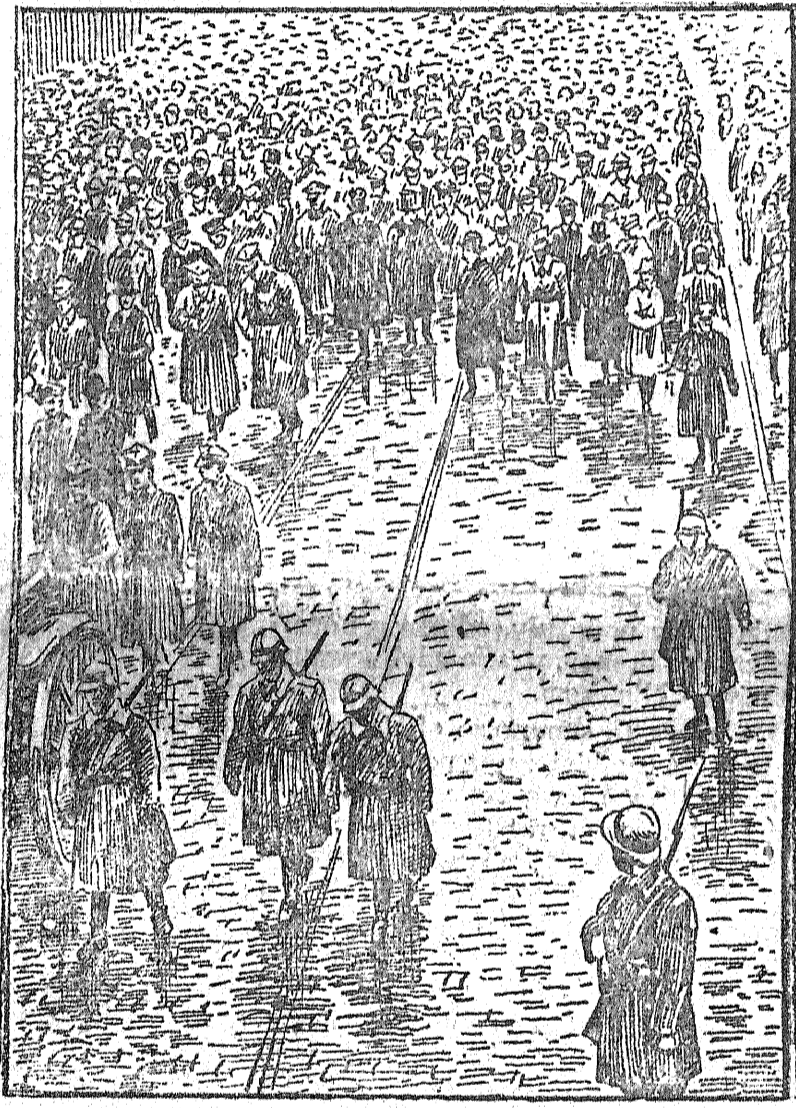
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 18 listopada 1923 r.

Pogrzeb ułanów im. ks. Józefa Poniatowskiego zamordowanych skrytobójczo na ulicach Krakowa w dniu 6 listopada.

1) DUCHOWIENSTWO RZYMSKO-KATOLICKIE I GRECKO-KATOLICKIE KROCY NA CZELE KONDUKTU. 2) OFICEROWIE I UŁANI ODPROWADZAJĄ TOWARZYSZY BRONI NA MIEJSCE WIECZNEGO SPOCZYNKU.

Czeskie szkło.

W tych dniach ma nastąpić rozstrzygnięcie w kwestji Jaworzyny i według wszelkiego prawdopodobieństwa przegramy tę sprawę, gdyż jak nas już gorzkie doświadczenie pouczyło, forum międzynarodowe, jest w istocie swej rzeczy giełdą, gdzie nie ten zwycięża, kto ma rację, lecz ten kto lepiej umie kopać dolki bliźniemu, lub kto ma poparcie w Synhedrjonie z Forreighn — Office w Londynie.

Ponieważ ani jednym, ani drugim nie możemy się szcycić, szanse nasze są znikome. Zmniejsza je jeszcze działalność znakomitego czeskiego specjalisty od kopania dołek, mianowicie dr. Benesza który na tym polu prawdopodobnie zdobędzie nagrodę Nobla.

O ile przez pewien czas, dobre wychowanie i grzeczność, kazwały nam przymru-

żyć oczy, na pewne niekoniecznie w zgodzie z etyką będące manipulacje kierownika czeskiej polityki i tyle dzisiaj przybierają one tak gminny charakter, iż chcąc być delikatnymi, musimy je nazwać tylko szantażem i zwrócić nań uwagę polskiego społeczeństwa.

Na pierwszym posiedzeniu stałego międzynarodowego Trybunału w Hadze nasz delegat Mrozowski rozwinął w swym exposé polską tezę w sprawie Jaworzyny. Oświadczył on m. innymi, że idzie o obszar który po rozpadnięciu się monarchji austro-węgierskiej nie należał jako obszar państwowy, do żadnej z obu spierających się o Jaworzynę stron. Postanowienie Rady Ambasadorów z dnia 2 grudnia 1921 roku oznacza, że konferencja ambasadorów poleciła, by przeprowadzić praktycznie rozstrzygnięcie z 28 lipca 1920 r. tj. rozdział terytorjum spornego o ile

nie doszłoby do porozumienia między Polską i Czechami. Konferencja ambasadorów nie wykluczała modyfikacji granic przez komisję delimitacyjną. Konferencja ambasadorów przekroczyłaby swoją kompetencję, wykluczając modyfikację linii granicznej. Nie istniał zaś w dotyczącej sprawie żaden wniosek komisji delimitacyjnej, lecz tylko pogląd pułkownika Ufflera, który jest osobą prywatną a nie przedstawicielem komisji delimitacyjnej.

A dalej mamy 2 charakterystyczne telegramy:

HAGA 15 (PAT) Dziś, w drugi dzień rozpraw w sprawie Jaworzyny przemawiał czech, Krno. Replikował Mrozowski. Posiedzenie publiczne zamknięto. Delegacja polska pozostanie jeszcze kilka dni w Hadze.

SENSACYJNE OŚWIADCZENIE
BENESZA.

PRAGA 15.11 (PAT) Na interpelację niemieckiego narodowego posła Bosa...

CASINO

„ZŁOTA GEJSZA”

Operetka międzynarodowa ze śpiewami i tańcami.

Wynalazek: Jerzego Okonowskiego i Ludwika Czernego.

Libretto spolszczył: Wincenty Rapacki (syn.).

W rolach głównych znana komita diva operetkowa **Ada Svedin** jako **Mary Sulpendale**Niezrównany **Charles Willy Kayser** jako **Perzwał** amant **Gerhford** —Dyrektor Jazz-bandu — Słynny komik **Sikla** — jako **miljarder**.Zwiększona orkiestra, pierwszorzędni śpiewacy i chóry pod batutą kapelmistrza SIROTY.
Rzecz dzieje się na modnej plaży, na okręcie i w herbaciarni w Jokohamie.

Sala dobrze ogrzana.

Obrzymi sukces wszechświatowy.

Początek przedst. punktualnie o
4, 6, 7,50 i 9,45.

czy Czecho-Słowacja na wypadek, jeżeli Francja z powodu powrotu niemieckiego Kronprinca ucieknie się do sankcji, jest obowiązana do udzielenia Francji pomocy, oświadczył dr. Benesz, że powrót Hohenzollernów, podobnie, jak swego czasu powrót Habsburgów, nie jest wewnętrzną sprawą Niemiec. Na tym stanowisku stoją wszystkie mocarstwa sojusznicze, które podpisały traktat wersalski. Zamach Hitlera i Ludendorfa jest sprawą wewnętrzną Niemiec, natomiast nie jest taką wewnętrzną sprawą powrót Hohenzollernów, dr. Benesz podkreślił to z całym naciskiem. Czecho-Słowacja — powiedział dalej — jest jednak daleka od tego, aby w ewentualnych sankcjach wojskowych wziąć udział.

Znaczący to innem słowy, iż Czechy mimo układu który podpisały, odmówią poparcia wojskowego Francji, w razie gdyby wystąpiła przeciwko Niemcom.

Oświadcza to stanowczo oficjalny kierownik polityki czeskiej, zaraz po zamknięciu dyskusji w Hadze o Jaworzynie i bezpośrednio przed ostatecznym rozstrzygnięciem tej ważnej dla nas sprawy tj. ani minuty zawczasie, ani minuty zapóźno. To się dzieje na scenie europejskiej. Za kulisami czesi będą grubo mięksi.

— „Owszem, powie pan Benesz, posłowi francuskiemu — możecie na nas liczyć. Tylko uważajcie, ta drobnostka, no Jaworzyna... Popieranie niesłusznych żądań polskich do Jaworzyny, zdepopularyzowałoby w narodzie ideę pomocy Francji przez Czechów, no a w tym wypadku rozumie szanowny pan, rząd nie mógłby wystąpić z tego rodzaju projektem... Zresztą mam nadzieję, iż przy wspólnych naszych usiłowaniu, da się tę drobną sprawę Jaworzyny, załatwić ku obopólnemu zadowoleniu...

No i przy „wspólnych usiłowaniu” każdy otrzyma co swoje: Czechy — Jaworzynę, Polska genewską figę.

Po czesku zwie się to uczciwą polityką wobec sąsiada, po polsku zwykłym szantażem.

Oczywiście tego rodzaju podejrzane manipulacje naszego pobratymca od smyczka czy od rzemyczka, nie ujdą baczności oka takiego wytrawnego polityka, jakim jest niewątpliwie p. Dmowski i tuszymy sobie iż potrafi on znaleźć drogi, aby pokrzyżować czeskie mactwa.

Mamy nadzieję, iż po tak charakterystycznym, incydencie Francja się również przekona iż brylanty z nad Wełtawy, są zwykłym szantażem czeskim.

A. S.

ODEON

Wobec niezwykłego powodzenia obraz p. t.

„Niewolnica miłości”

|| Chłuba i pomnik krajowej produkcji kinematograficznej ||
— W rolach głównych. —Smosarska, Brydzyńska, Malicka, Węgrzyn, Parnell,
Myszkiewicz, Zelwerowicz, Jaracz.

demonstrowany będzie tylko 2 dni w ODEONIE.

Początek przedstawień o 5-ej.

Początek przedstawień o 5-ej.

Restauracja „SAVOY”

codziennie tańce
znakomitej pary

The Kay's

oraz koncert pod kier. Chwata.

Wejście bezpłatne. 2515s1

Główna № 16.

Główna № 16.

M. Duszkiewicz, E. Dopaszewski i S-ka

Polecają Szanownej Klienteli swój skład materiałów ubraniowych oraz ubrań gotowych i na zamówienia.

Dla inteligencji pracującej

udzielamy kredytu wekslowego na dogodnych warunkach. (2513-b)

Spirytus leczniczy 94°

dla aptek, laboratorjów, fabryk stowarzyszeń i biur jako że wyborowa likier i wódki poleca

Antoni Makówka

Fabryka wódek i likierów

Łódź, ul. Andrzeja 7, telefon 21-95.

25:9 b

Francja w obronie słusznych swych praw.

Zamiar zajęcia Hamburga, Bremy i innych miast.

PARYŻ, 17. (PAT) „Chicago Tribune” i Bremie oraz zająć Frankfurt, Elbertfeld donosi, jakoby Polneare zamierza przy pomocy angielskiej obsadzić komory celne w Hamburgu. i Barmen.

ROKOWANIA FRANCUSKO — TURECKIE.

PARYŻ, 17.11. (AW) Wysoki Komisarz Syrii, gen. Weygand, udał się do Angory, celem rozpoczęcia rokowań z rządem tureckim w sprawie unormowania wzajemnych stosunków w Azji Mniejszej.

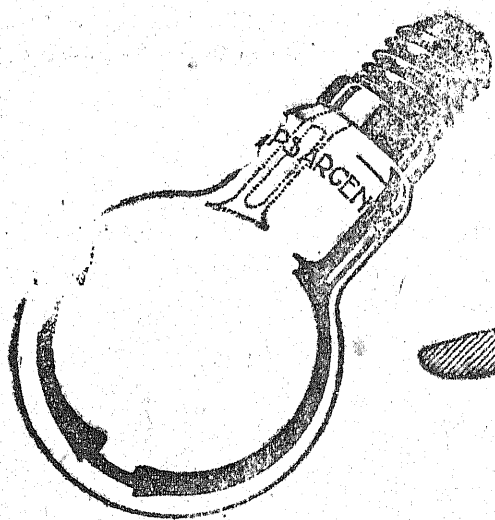
ZA ZNIEWAŻENIE WOJSK FRANCUSKICH

BERLIN, 17.11. (AW) Wojska francuskie zajęły dworzec Wikede-Assein i tor Dortmund-Ulna. Według opinii prasy niemieckiej sankcja ta jest odpowiedzią na zajęcia, które miały miejsce na terytoriach zajmowanych

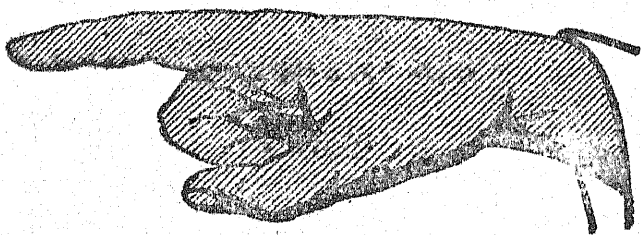
przez Francję, na których to terytoriach ludność dopuściła się czynnego znieważenia wojsk.

GDZIE RZĄD?

SOSNOWIEC 17.11 (PAT) Komuniści rozwijają energiczną działalność pomiędzy górnikami, by na wypadek nieprzyjęcia przez pracodawców wszystkich obecnie stawianych żądań robotniczych roznożyć na nowo strajk Górnicy nie tylko jednak nie dają posłuchu agitatorom komunistycznym, ale agitatorów przepędzają sami z kopalni, a nawet tu i owdzie ich poturbowali. (A czemu rząd ich nie aresztuje, kiedy nawet sami robotnicy ich turują. P. R.)

**Chroni wzrok,
oszczędza prąd.**

PHILIPS ARGENTA

CHWIEJNY ALBION.

Konferencja ambasadorów w sprawie kronprincea i kontroli wojskowej w Niemczech została odroczone.

PARYŻ 17,11 (PAT) Posiedzenie konferencji ambasadorów zostało odroczone na życzenie lorda Creve, by dać czas rządowi angielskiemu do namysłu, przed wysłaniem na

rece lorda Creve ostatecznych instrukcji w sprawie kronprincea oraz kontroli wojskowej w Niemczech.

Stanowisko Anglii.

LONDYN, 17. (PAT) W związku z omawianą obecnie przez konferencję ambasadorów sprawa powrotu kronprincea i wojskowej międzysojuszniczej kontroli w Niemczech, komunikat ang. radio-stacji podaje w następujący sposób stanowisko rządu angielskiego w tych sprawach: Rząd angielski uznaje, że rząd Rzeszy nie jest w możności opanować sytuacji w całym państwie i że fakt ten należy wziąć pod uwagę. Jednak takie stanowisko rządu angielskiego nie znaczy bynajmniej, by rząd angielski nie doceniał całej doniosłości, jaka dla sojuszników ma sprawa wojskowej kontroli zbrojeń niemieckich. Anglia bierze pod uwagę w wielu wypadkach rozpaczliwe stosunki wewnętrzne, w jakich znajdują się Niemcy, jednak co do kontroli wojskowej jest zdania, iż kontrola ta, jako dająca rekoimie pokojowego usposobienia Niemiec, leży zarówno w interesie tych ostatnich, jak i sojuszników. Komunikat zaprzecza również twierdzeniom, jakoby rząd angielski zajmował stanowisko mniej zdecydowane od rządu francuskiego, wobec faktu, zjawienia się w Niemczech byłego kronprincea. Rząd angielski uważa, iż odpowie

działność za powrót byłego kronprincea spada na rząd Rzeszy.

PARYŻ, 17. (PAT) Donoszą z Londynu: „Daily Mail” poświęca mowie Poincarego dłuższy artykuł. Na wstępie artykuł wyraża zdziwienie z powodu oskarżenia przez Anglię Francji jakoby doprowadziła ona Europę do obecnej sytuacji ekonomicznej. W dalszym ciągu autor artykułu zaznacza Poincare słusznie uważał, że Francja od dwóch lat nie przestawała czynić ustępstw wobec Anglii mając na względzie utrzymanie sojuszu.

Jest rzeczą ubolewającą godną, że ustępstwa te zostały źle ocenione przez Anglię i że ofiary Francji zostały zapomniane. Przyczyną złego szukać należy w Berlinie, gdyż to Niemcy wywołały wojnę, a następnie przez spowodowanie niszczenia północnych obszarów Francji stworzyły kwestię odszkodowań. Gdyby rząd angielski, zaznacza dziennik, podtrzymał Francję w jej okupacji zagłębia Ruhry, spowodowałoby to niewątpliwie w krótkim czasie kapitulację tego podstępniego bankruta, jakim są Niemcy.

Polityka zagraniczna Mussoliniego.

Jest on przeciwny wszelkim sankcjom w sprawie kronprincea.

RZYM, 17. (PAT) Na posiedzeniu senatu dnia 16-go bm. w przedpełnionej publiczności sali, oraz przy zapelnionych łozach dyplomatycznych, prasowych i parlamentarnych, Mussolini odpowiadał na interpelacje, wygłaszając dłuższe przemówienie, w którym poruszył trzy sprawy: zagłębia Ruhry, wyspy Korfu i Rijeki. Mussolini wypowiedział się zatem, by sprawa odszkodowań połączona została ze sprawą długów sojuszniczych i doszedł do konkluzji, iż obecne położenie w Europie nasuwa następujące zasady, jako niezbędne dla pokoju: 1) zmniejszenie długu niemieckiego i proporcjonalne zmniejszenie długów sojuszniczych, 2) uzyskanie odpowiednich zastawów i gwarancji, 3) zamknięcie okupacji zagłębia Ruhry, 4) nie podejmowanie jakiegokolwiek interwencji w wewnętrznej polityce Niemiec, 5) niedokonywanie żadnych zmian terytorialnych.

Mówiąc o trudnościach w dostawie węgla

dla Włoch, Mussolini zaznaczył, iż były czynione próby importowania węgla z Górnego Śląska. Przekonano się jednak, iż węgiel polski kosztuje więcej, niż węgiel sprowadzony wprost z Gardiffu w Anglii.

Poruszając sprawę wyspy Korfu, premier dotknął kwestii stosunku Włoch do Ligi Narodów, przy czym zaznaczył, że Włochy nie mogą wystąpić z Ligi i nie mogą zgodzić się na to, ażeby nie została ustalona najzupełniejsza równość pomiędzy trzema, dominującymi w Lidze Narodów, narodami.

Co do Rijeki, Mussolini nadmienił, że za proponowano Jugosławii podpisanie umowy, która jego zdaniem jest możliwa do przyjęcia przez Jugosławię. Odnośnie rokowania są w toku.

Przechodząc do omawianej ogólnej linii polityki Włoch, Mussolini podkreślił, że w obecnych czasach niezbędna jest polityka pokojowa. Nie może być jednak ślepa i optymistyczna, lecz

inteligentna i idealnie przygotowana. To co się dzieje w krajach naddunajskich, musi przykładać uwagę Włoch. Mówiąc o hadaniu Francji wydaną kronprincea, Mussolini nazwał je błędem, który zawlecie Francje w ślepa ulice, skąd trudno będzie jej się wycofać.

Po przemówieniu Mussoliniego, senat przyjął wśród oklasków nast. porządek.

Po wysłuchaniu oświadczenia prezesa rady ministrów, senat przyjmuje w zupełności wytyczne linje polityki zagranicznej, którą kieruje się rząd.

RZYM, 17. (PAT) Ukazał się tutaj pourozędowy komunikat, który zaznacza, że wszelkie sankcje w sprawie kronprincea, wynikające z postanowień traktatu wersalskiego, mogą być zastosowane tylko na zasadzie wspólnej decyzji państw sprzymierzonych.

Otwarcie radio-stacji w Warszawie.

WARSZAWA 17,11 (PAT) Dziś o godz. 12,45 nastąpiło uroczyste otwarcie i poświęcenie warszawskiej transatlantycznej centrali radio-telegraficznej w Warszawie. Na uroczystości przybyli: Pan Prezydent Rzplitej z najbliższym otoczeniem, Pp. marsz. Sejmu Rataj i marsz. Senatu Trapczyński przedstaw. rządu z pp. ministrami Szeptyckim, Kiernikiem i Moszczeńskim na czele, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele miasta, przedstawiciele prasy, stowarzyszenia techniczne, przemysłowe, handlowe itp.

Pierwszy mowę wygłosił przedstawiciel Radio Corporation of America, p. Lush, poczem przemawiał p. min. poczt i telegrafów Moszczeński. Dalej głos zabierali: dyrektor inż. budownictwa transatlantycznej centrali radio-telegraficznej, Stallinger, który oddał do dyspozycji państwa całkowicie ukończoną stację radiotelegraficzną. Po krótkiej mowie, noszącej charakter raportu inż. Stallingera przemówił p. Prezydent Rzplitej:

„Przyjmuję w posiadanie Rzeczypospolitej nową radio-stację, wyrażając serdeczne podziękowanie amerykańskim i polskim pracownikom, którzy wspólnymi siłami tak sprawnie tego wspaniałego dzieła techniki dokonali, a zarazem życząc, aby ten środek komunikacji komunikowania się narodów służył dobru powszechnemu, roznosząc prawdziwe wiadomości ku wzmocnieniu pokoj. współpracy.

Poświęcenie maszyn.

Następnie ks. biskup Gall po odczytaniu odpowiednich modlitw poświęcił maszyny radio-stacji i w gorącej mowie podkreślił jej znaczenie dla Rzplitej Polskiej, poczem mowę wygłosił główny dyrektor Radio Corporation, p. Nally, który zaznaczył, że Polska, piąta co do swej wielkości w Europie, jest również piątym narodem, który zbudował radio-stację potężnej miary, poczem w imieniu Radio Corporation of America, wyraził zachwyt dla wszystkich, którzy przyczynili się do budowy radio-stacji.

W dalszym ciągu przemawiali: chargé d'affaires Stanów Zjednoczonych, p. Pierre de Boule, który podkreślił znaczenie radio-stacji w zbliżeniu się zaprzyjaźnionych mocarstw Polski i Stanów Zjednoczonych oraz prezes polsko-amerykańskiej izby handlowej, p. Kotnowski. Jako przewodniczący komisji rzeczoznawców wygłosił mowę prof. politechniki warszawskiej, dr. inż. Leon Staniewicz. Ostatnią mowę wygłosił w imieniu prasy polskiej, p. Dąbski, który podkreślił znaczenie radio-stacji dla prasy. Po tych mowach wszyscy zaproszeni goście udali się wraz z p. Prezydentem Rzplitej do sąsiedniej budowli, zwiedzając szczegółowo uruchomioną centralę elektryczną. Następnie nastąpiło poświęcenie wież antenowych, przy czym mowę wygłosił przedstawiciel firmy Rudzkiej, która budowała wieże antenowe. Po wysłaniu przez p. Prezydenta Rzplitej pierwszej depezy do Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Coolidge'a, zaproszeni goście udali się do specjalnie urządzonego namiotu, gdzie byli podejmowani przez kierowników radio-stacji śniadaniem.

NA MARGINESIE.

Urywek z notatnika radnego.

Posiedzenie Rady Miejskiej w Łodzi na 20 listopada 1923 r.

Załatwiono: Interpelacje radnego Schweiga w sprawie plakatów „Rozwoju”, o ilości żydów, zamieszkałych na kuli ziemskiej. —

Odłożono: Sprawy kanalizacji i szpitalnictwa.

Posiedzenie Rady Miejskiej w Łodzi 11 grudnia 1923 r.

Załatwiono: Wniosek Holenderskiego Tow. w sprawie plakatów „Rozwoju” z cytatami z talmudu.

Odłożono: Sprawy Kochanówek sprawy podatków pośrednich.

Posiedzenie Rady Miejskiej w Łodzi 15 grudnia: Załatwiono: Sprawy afiszów „Rozwoju” z prowokacyjnymi napisami: „Swój do swego”, wniesioną przez „Poale — Sion” i „Bund”.

Odłożono: Sprawy zaopatrzenia miasta w opał i sprawy epidemii tyfusu.

Posiedzenie Rady Miejskiej z 3 stycznia 1924 r.

Załatwiono:

Wniosek nagły dr. Rosenblata w sprawie prowokacyjnych afiszów „Rozwoju” — podających sposoby przyrządzania ryby po żydowsku na nadchodzący Wielki post.

Odłożono: Sprawy taryfy tramwajowej; zaopatrzenia miasta w żywność.

3 Intego...

Załatwiono... w sprawie napiętnowania groźnej odezwy „Rozwoju”...

Dalszy ciąg zniszczony.

Talidy.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Komunista zatęsknił do Polski.

(k) Czesław Porankiewicz, komunista, który był zasądzony w zeszłym roku przez sąd poznański na 6 lat więzienia i na mocy układu polsko-rosyjskiego w drodze wymiany wysłany był do Sowdepji, stamtąd uciekł i zgłosił się u władz polskich do dyspozycji. Porankiewicza odstawiono dziś do prokuratury przy sądzie okręgowym w Poznaniu.

Powrót Porankiewicza daje dużo do myślenia. — Czyżby dawny wódz komunistów poznańskich miał już dosyć rozkoszy rajku sowieckiego, czy też przybył tu z tajną misją i ma zamiar w dalszym ciągu prowadzić swą ciemną robotę? Sprawy te zbadają

Gen. Żeligowski.

niewątpliwie władza i sądy polskie, które winny wobec Porankiewicza zachować daleko idącą ostrożność.

Wzrost drożyzny w listopadzie 50.74 proc.

(k) Komisja lokalna dla badania wzrostu kosztów utrzymania w Krakowie, złożona z przedstawicieli rządu, organizacji przemysłowców i organizacji robotników na posiedzeniu swym dnia 16 listopada br. ustaliła, iż w pierwszej połowie listopada w porównaniu z drugą połową października, koszty utrzymania rodziny pracowniczey, złożonej z 4 osób zwiększyły się o 50.74 proc.

Afera szpiegowska w Krakowie.

(k) W Krakowie odkryto olbrzymią afere szpiegowską na rzecz jednego z potentatów naszych sąsiadów. Policja krakowska prowadzi w tej sprawie energiczne śledztwo które zatacza bardzo szerokie kręgi

Aresztowano podobno cały szereg osób, wplątanych w tę afere, szczególnie zaś artystów filmowych.

Przeł kilku dniami przetrwał do Wydziału II Szt. prasy D. O. Kr. Nr. V niejaki Kornat, który usiłował przy pomocy znajomych wydobyc tajne dokumenta wojskowe. Żandarmeria wojskowa, która śledziła już od dłuższego czasu Kornata, przyaresztowała go i oddała w ręce policji.

W toku śledztwa z Kornatem wyszło na jaw, że w Krakowie jest szeroko rozrzucona sieć szpiegowska na rzecz jednego z sąsiednich państw. W związku z tą sprawą nastąpiły dalsze aresztowania, a między innymi ujęto znane

go na bruku krakowskim karciarza Tarniawskiego oraz 5 dalszych osób. Dalsze aresztowania w toku.

Wogóle Kraków w ostatnich czasach jest miastem słynnym ze szpiegowskich afer

ŻYCIE STOLICY.

Jak socjalistyczne konsumy okradły swych członków

Na posiedzeniu sejmowej komisji do walki z drożyzną pos. Kozłowski (Zw. lud. nar.) zainterpelował komisarza do walki z drożyzną, dr. Bajdę, czy prawdą jest, że „Krajowa spółdzielnia spozycwów kolejowych”, obejmująca kolejowe konsumy socjalistyczne w całej Polsce, sprzedała firmom prywatnym znaczną ilość cukru, przydzielonego przez rząd dla kolejarzy.

Komisarz dr. Bajda potwierdził treść interpelacji. Z wyników śledztwa okazało się, że w kwietniu i wrześniu rb. spółdzielnia ta sprzedała 10 wagonów cukru firmom: „Exchange Frading Com., B. H. Rychter Leopold, Fercajg P. L.”

Matka — spartanka.

W sobotę, dnia 10 bm. odbyło się w Warszawie uroczyste nabożeństwo żałobne za wymordowanych w Krakowie oficerów i żołnierzy. W nabożeństwie tem wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej, marszałkowie Sejmu i Senatu, oraz członkowie rządu z prezydentem ministrów, Witosem, na czele. Przybyli też rodzice śp. Zagórowskiego Jak donosi „Płast” po nabożeństwie podszedł do nich prez. Witos i złożył im wyrazy serdecznego współczucia. Matka śp. Zagórowskiego odpowiedziała wówczas krótko: „Panie prezydencie! Syn mój spełnił wobec Polski swój obowiazek”.

Oto odpowiedz matki-Polki, matki-Spartanki!

Warszawie grozi straszna epidemia.

W czwartek wieczorem z kliniki dermatologicznej przy ulicy Koszykowej Nr. 82-a niewykryci sprawcy skradli barana i owca na których przeprowadzano badania, dotyczące karbunkułu, czyli czarnej krostki. Zwierzeta były zarazone tą straszną chorobą i jakkolwiek leczono je przy pomocy odpowiednich surowic, jednak znajdowały się właśnie w najzaraźliwszym stadium.

Wśród personeiu Instytutu dermatologicznego zapanowało wielkie przygnębienie, gdyż istnieje obawa, że mięso z zarazonych zwierząt może ukazać się na mieście, co groziłoby Warszawie epidemją jednej z najokrutniejszych chorób.

PIOTR MILLE.

Duchy.

Czas był łagodny. Wiosna bardzo wczesna. Była dopiero połowa lutego, a drzewa migdałowe już zakwitły, wesoło śpiewały ptaki, a muchy brzęczały natrętnie, jak wśród lata. Ciepły wiatr wiał od południowego zachodu. W chałupie wiejskiej pewnej wsi południowo-francuskiej siedział p. William Simonson z Londynu, członek międzynarodowego biura badań spirytystycznych i psychologicznych. Był niezwykle uroczysty i cały przekat-kowany. Każda zaś z krątek jego ubrania zdawała się tchnąć tajemniczością.

— Tak, mój panie — mówił chłop — w tym właśnie pokoju, gdzie siedzimy, ukazywał się wciąż duch. Przez czternaście nocy z rzędu, punktualnie o północy. Tak to widziałem, jak pana widzę w tej chwili. To nie jest prawda, że tylko w krajach północnych pokazują się strachy — jak to u was myśla. Przedewszystkiem pojawiają się one, u nas na południu. Tu jest bogata ziemia, gdzie nie czuje się brak. Tylko że u nas nikt się strachów nie lęka! Nie pozwalamy im poprostu tak rozgospodarowywać się, jak u was. Ma-

my więcej odwagi...

Nabyłem tanio ten dom po śmierci niejakiego Longa. Powiesił się nieborak. Fjloksera temu była winna. Widzi pan, przypominam sobie te czasy, kiedy cały świat wkładał pieniądze w akcje panamskie. Biedny Long ani słyszeć o tem nie chciał. Mawiał wówczas: „Co? Moje pieniądze mam tam umieszczać? Tu mam winnicę i to mi wystarczy. Akcje nigdy nie przyniosą tyle, co moje winnice!” „I wyrwał z moządem wszelkiego rodzaju chwasty, sadząc w tem miejscu winograpy i nawożąc obficie kamienisty grunt. Wszystko to było bardzo pięknie, aly gdy winnice zaczęły się rozwijać, rzuciła się na nie fjloksera... Teraz biedaczysko Long zaczął brać na dom pożyczki w bankach, u notariuszów i za te pieniądze kupował różne zalecane środki przeciwko filokserze. Próbował wszystkiego, kopał głębokie rowy, aby korzenie winogrodu były zawsze wilgotne — nie pomagało nic. W końcu gdy wszystkie środki się wyczerpały, skończyły się też środki pieniężne Longa i nie pozostało mu nic, prócz papierów ze stemplem — bez liku...”

Pożółk! i pochylił się ze zgrzyoty i rozpaczy. Gdy pewnego dnia miano mu wszystko zlicytować, nie mógł przenieść tego wsty-

du i — powiesił się... Woźni sądowj, wszedłszy do izby, zastali go już nieżywego. Do nóg miał umocowane zwitki papierów stemplowanych i patrzył — zdawało się — tępo na wszystkich, pokazując im język...

Ludzie nie kwapili się z kupnem pozostałego po nim domu, bo lęk ich brał że mogliby zarazem i nieszczęście kupić... Słowem — udało mi się nabyć ten dom tanio — bardzo tanio!

Ale gdy pierwszy raz położyłem się spać w tym domu, obudziłem się o północy... Obudziłem się bez jakiegokolwiek powodu.

P. William Simonson skłonił głową potakująco, chłop zaś mówił dalej:

— Tak to wyglądało, jakbym właśnie miał być na coś przygotowany. Mówią, że się jest zawsze przygotowanym na przybycie duchów...

Obudziłem się i oto co zobaczyłem. Biedny Long wchodził przez zamknięte drzwi do tej izby. Zdaje się, że mnie nie zauważył, bo nie mi zlego nie zrobił. — Zreszta czy słyszał pan, żeby kiedy duch zrobił komu coś złego? Te cienie nie mają żadnej siły. Przyszli przez pokój, westchnął ciężko, wyłuski kieszonki sznur, wysunął krzesło, stanął na nim, umocował sznur do gwoźdźcia pod pu-

Czem polska przoduje w świecie.

POLSKA PRODUKUJE NAJWIĘKSZĄ ILOŚĆ ZIEMNIAKÓW NA ŚWIECIE.

Ziemniak, który z południowej Ameryki wyemigrował do Europy dopiero w XVI stuleciu — zrobił niezwykle świetną karierę, chociaż początki jej były nieco trudne.

Ziemniaki wprowadzono najpierw w Hiszpanię, a dopiero w końcu XVIII stulecia udało się je zaaklimatyzować we Francji, gdzie kultura długo bronila się przed tym nowym przysmakiem.

Obecnie statystyka wykazuje, że największą ilość ziemniaków na świecie produkuje Polska: 1375 kilogramów wypada na jednego mieszkańca. Następnie idzie Irlandia: 800 kilogramów na głowę, na trzecim miejscu pod względem produkcji ziemniaków stoi Kanada, która produkuje przeciętnie 490 kilogramów na głowę.

PRODUKCJA PAPIERU W POLSCE.

Miesięczna produkcja papieru w Polsce wynosi z góra 400 wagonów zaś produkcja celulozy przekracza ilość 320 wagonów. Za granicę wywożona jest całkowita produkcja celulozy sulforatowej, gdyż gatunek tej celulozy nie znajduje zainteresowania ani kalkulacji dla polskich papierników. Przemysł papierniczy polski zatrudnia 5.000 robotników.

ILE JEST FABRYK ZAPALEK W POLSCE?

W obecnej chwili istnieje w Polsce 20 fabryk zapalek. Najwięcej, bo 13 na terenach b. zaboru rosyjskiego, 4 w Wielkopolsce, 2 w Małopolsce i 1 na Śląsku Cieszyńskim. Na ogólną ilość fabryk czynnych jest 17, trzy znajdują się w budowie. Przemysł zapalek zatrudnia nas 5.000 robotników. — Do dnia 1 września br. we dług danych statystycznych z 9 tylko fabryk produkcja od 1-go stycznia wyniosła 190 milionów marek.

Tajemnica Kuby Rozpruwacza.

W roku 1888 żył Londyn i cała Anglia pod wrażeniem stale powtarzających się zbrodni.

O kilka bowiem dni znajdowano na londyńskim przedmieściu kobiety z rozpiętym brzuchem a obok niej widniała kartka z napisem Kuba Rozpruwacz. W ciągu roku 1888 kilkadziesiąt kobiet zostało zgładzonych w ten sposób, a zbrodniarz poszukiwany był przez policję całego świata.

Kuba Rozpruwacz stał się najpopularniejszą osobistością, pisano o nim książki, spiewano po przedmieściach Londynu i Paryża pieśni, strach padł na kobiety. Naraz zbrodniar-

Po śmierci Bonar Lawa.

Projekt pomnika dla niedawno zmarłego angielskiego męża stanu Bonar Lawa. Na pomniku rzeźbił Historyk napis: „Ten który był kochany”

schyli — a policja i kryminaliści przypuszczali iż obłąkany sadysta pozbawił się sam życia.

Szukano go jeszcze czas jakiś daremnie, wreszcie zapomniano. A otóż znany angielski badacz kryminalistyki William Queux wpadł obecnie na trop zbrodniarza i ustalił jego nazwisko. W. Queux miał sposobność przeglądania tajnych aktów, które pozostały po zamordowanym Rasputinie.

Badając różne rękopisy, poznał charakter pisma, przypominający żywo napisy na kartkach przypinanych do gorsów zamordowanych kobiet w Londynie w r. 1888. Angielski kryminalolog zajął się żywo zbadaniem życia autora podejrzanych rękopisów.

Po nite do kłębka, pracując przez lat kilka — ustalił Mr. w. Queux osobę Kuby Rozpruwacza. Był nim rosyjski lekarz — ginekolog Aleksander Perdachenko, b. asyent kliniki położniczej w Twerze. Rosyjski lekarz prowadził w Londynie tajemnicze życie.

Każdego wieczoru wychodził ze swego mieszkania położonego w sąsiedztwie Greenwich Parku i udawał się do Whitechapel (najbiedniejszej dzielnicy Londynu) wraz z swą towarzyszką zbrodni, krawcowa. Rosjanka z pochodzenia i niejakim Lewickim, który w czasie spełniania mordów odgrywał rolę strażnika. Troje psychopatów w sposób bardzo sprytny popełniało okrutne czyny, napełniając zgrozą cały świat.

Towarzyszka krawcowa ułatwiała Perdachence robienie znajomości z kobietami, poczem we troje udawali się w spokojniejszy i mniej oświetlony zaułek Whitechapel. Nim

ofiara mogła zauważyć grożące jej niebezpieczeństwo, była już obezwładniona, a „Kuba rozpruwacz” rozciął jej brzuch kłębem poelagnięciami noża.

Tajna rosyjska policja, gesto zapewniona w owym czasie Londyn, celem śledzenia „rewolucjonistów” wiedziała dobrze, kto jest sprawca tych okropnych zbrodni. Ponieważ jednak angielska policja nie chciała carskim szpiegom pomagać w wykonaniu szpetnego rzemiosła, przeto rosyjscy agenci ochrony otaczali swą opieką Perdachenke i w pewnej chwili doradzili mu wyjazd z Londynu. Kuba Rozpruwacz, wyjechał do Petersburga. Skoro jednak nie mógł opanować swoich zbrodniczych instynktów i popełnił w Petersburgu podobne morderstwo, ujęto go natychmiast i osadzono w szpitalu dla obłąkanych, gdzie zmarł niedawno.

Ofiara fałszywej diagnozy.

Dzienniki londyńskie donoszą o następującym wypadku: Mistress Mery Broodway, wdowa po prywatnym urzędniku, udała się po poradę lekarską do szpitala Baltersea w Londynie. Ponieważ użalała się, że kaszle i uczuwa ból w piersiach, poddano ją prześwietleniu promieniami Roentgena. I wtedy oświadczone jej, że ma gruźlicę. Zrozpaczona kobieta popełniła samobójstwo z obawy przed przewlekłą chorobą, przyczem pozbawiła także życia dziecko swoje jedyne, liczące 18 miesięcy.

Ale tu następuje najciekawszy moment tego wypadku. Oto obdukcja zwłok wykazała, że mistress Broodway wcale nie miała gruźlicy, że organizm jej był silny, a dolegliwość, na jaką cierpiała, były urzemiakające. Jury, które zbadało płytę fotograficzną z prześwietlenia płuca pani Broodway, orzekło, że plamy na płycie pochodzą z lekkiego skrzywienia kości pańczerowej. Tak to „nieomyślny” Roentgen nie daje również żadnej gwarancji, że diagnoza jest pewną. Płyta fotograficzna może wykazać skazę, która nie całkiem wyraźnie odbija „załamania” w płucach. Toteż dla dokładności należałoby chorych poddać kilkakrotnie prześwietleniu promieniami Roentgena i dopiero porównawszy jedne płyty z drugimi wydać wyrok, który i wtedy jeszcze nie zawsze jest prawdziwy. Medycyna wewnętrzna jest wiedzą okultystyczną (tajemna), jak wyraził się złośliwie niewinny lekarz.

Humor.

W wagonie.

— Czy paniom przeszkadza dym papierosów?
— O tak! nawet bardzo.
Uprzejmy pasażer: W takim razie muszą panię przesłać do innego przedziału, gdyż właśnie zaczynać palic.

lapem i — powiesił się...

Zawołałem całkiem cicho: Long, Long!
Nie odpowiedział nic, ani słowa.

— Long — rzekłem — przecież ty już raz to uczyniłeś!

Myślałem, że ta moja uwaga podziała na niego. Ale nie. Long jakby nie słyszał nic. Wisiał tu sobie spokojnie aż do pierwszego piania kurów.

— To się często zdarza, — wyjaśnił z głębokim skupieniem p. William Simonson, szczególnie po gwałtownej samobójczej śmierci. Sprawdziliśmy już wiele takich wypadków.

— Gdy pierwszy kur zapiał — ciągnął dalej chłop — widmo zniknęło, a ja nawet nie zauważyłem, jak to się stało. Nawet się temu nie dziwiłem, bo to u duchów już musi tak być.

Oczywiście uważałem, by się przed kimś z temi osobliwymi odwiedzinami nie wygadał. Tyle jest zazdrosnych ludzi, którzy zawiścią patrzy, jeśli się komu uda bez wielkiego trudu dojść do takiego wielkiego majątku. A także myślałem sobie że wizyta tego biednego Longa już się więcej nie powtórzy. Jednakże następnej nocy nie mogłem okazać znużyć. Gdy zegar na wieży wybił dwunastą,

sta, znowu ukazał się Long i znowu powtórzyło się to samo, co ubiegłej nocy. Powiedziałem mu: Kochany Long! To wszystko niema najmniejszego sensu co ty robisz. Czy chcesz abym za ciebie dał na mszę? Ale Long określił się na swoim sznurze bez słowa i to była cała jego odpowiedź.

Pan William Simonson zauważył, że w takich wypadkach najlepiej jest narysować koło magiczne u progu, i zapewnił, że ta metoda jest niezawodna i jako taka jest zapisana w literaturze poświęconej wypędzaniu duchów.

Chłop odpowiedział, że nic dotąd o tem nie wiedział, poczem ciągnął dalej:

— Widmo pokazywało się przez czterdzieście nocy z rzędu, punktualnie z dwunastym uderzeniem dzwonu na wieży kościelnej i zawsze powtarzała się ta historia z wieszaniem.

W końcu znużony wpadłem na pewien pomysł. Gdy północ się zbliżała, na tym samym gwoździu na którym zawsze wieszali się Long powiesiłem się! Tak mój panie — powiesiłem się!

No... I... — wyjął pan Simonson. Tego sposobu przepędzania duchów nie znał jeszcze.

— A no, powiesiłem się, nie omieszkałem jednakże pozostawić pod moimi nogami stołka. Mogłem tedy mimo wszystko swobodnie oddychać.

Widmo weszło jak zwykle do pokoju i szło wprost na mnie; było tak samo żółte i melancholiczne, jak każdym razem poprzednim. Grzebało w kieszeni swego podartego ubrania — szukając widocznie stryeczka. W końcu spojrzało na mnie i zauważyło mnie wreszcie. Nigdy nie zauważyłem już potem w życiu bardziej rozczarowanego spojrzenia. Po chwili otworzyło usta i wyszeptalo: „Już jest tu jakiś!” — i z przesywającym serce westchnieniem zniknęło temi drzwiami przez które weszło przed chwilą.

— I — dowiedz się pan, nie powróciło już nigdy — powtarzam — nigdy! Odebrałem mu raz na zawsze gust do zjawiania się i wieszania w tem miejscu.

William Simonson zamknął notatkę którą przygotował by czynić zapiski, z widoczną irytacją. Zarumieniony silnie wstał i oddalił się bez słowa — i jak wiemo z tej opowieści nie powrócił już nigdy.

ZYGZAKI.

Polscy krajoznawcy.

Nieraz pisma krajowe cytują dokumenty ignoracji wiadomości z zakresu geografii jaka grzesza niektóre narody jak np. Francuzi i Anglicy, wcielając nieraz nasze miasta w obręb egzotycznych państw.

Gorzej jest jednak gdy ignorancje taka dotycząca ziem Polski, wykazują polskie pisma

W czwartkowym numerze jednego z pism krakowskich w wiadomościach z kraju znajdujemy następującą notatkę:

„Nowe miasta powstają w powiecie Łuckim na Wołyniu. Bieda niemi dotychczasowe gminy wiejskie Konstantynów i Tuszyn”

Bieda Konstantynowian i Tuszyniacy! Niegdyś już byli obywatelami miasta a za rządów rosyjskich zostali zdegradowani do godności mieszkańców osady, teraz na dobitkę, każą im się przenieść na Wołyn i tam zakładać miasta.

Zlitujcie się nad nimi i pozwólcie im mieszkać pod Łodzią.

X. X.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Niedziela dnia 18 listopada Ołona P.

Wschód słońca g. 7, m. 49.

Zachód „ g. 4, m. 51.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 83)

Pp. Kochanek od serca, w. Szalona dziewczyna

Teatr Popularny (Orodowa 18)

Pp. „Stare miasto” wiecz. „Ciotka Karola”

„Luna” (Przejazd 1)

„Umierające narody”

„Casino” (Piotrkowska 87)

„Złota Gejsza”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Niewolnica miłości”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Tę usta kłamią”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Dzieje kobiety”

Kalendarzyk historyczny.

1489 Jan Tiffen w mistrz krzyżacki składa

hold Kazimierzowi Jagiellończykowi.

1655 Początek oblężenia Częstochowy przez

Szwedów.

1775 Stanisław August ratyfikuje traktaty po

działowe.

Wiadomości bieżące

— Obchód ku czci Sienkiewicza.

Dnia 19 bm. o godz. 5-ej po poł. w lokalu 2 Miejskiej Wypożyczalni Książek dla dzieci przy ul. Rybnej odbędzie się obchód Sienkiewicza. Na obchodzie tym zastosowany będzie ciekawy eksperyment naukowy, mianowicie popularyzacja książki za pomocą muzyki i rytmiki.

— W sprawie taryfy kolejowej.

Wobec różnorodnych wiadomości co do taryfy kolejowej upoważnieni jesteśmy do wyjaśnienia, iż w myśl rozporządzenia ministerstwa kolei z dnia 16 bm. podwyższona zostaje z dniem 1 grudnia rb. taryfa towarowa o 200 proc. i osobowa o 100 proc. (bip)

— Stypendjum dla głuchoniemych i ociemniałych.

Na ostatnim swem posiedzeniu magistrat postanowił utworzyć 4 stypendjum dla łódzkiej dziatwy, kształcącej się w instytucjach dla głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie.

Stypendjum utrzymane będzie aż do czasu utworzenia podobnego instytucji w Łodzi. (bip)

— Łódź — Strażakowi.

W dniu dzisiejszym na ulicach miasta ukazała się jako kwestarze ci, którzy dniami i nocami

O cześć wam panowie z tramwaju.

Ze wszystkich miast Polski, Łódź wykazała największy wzrost drożyzny.

Wczoraj komisja do obliczania wzrostu drożyzny ustaliła że za okres ostatnich dwu tygodni tj. od 1 do 15 listopada drożyzna wzrosła o

59,57

Na wzrost drożyzny najbardziej wpłynęło obliczenie wzrostu cen tramwaju i wpisów szkolnych.

Groźba strajku w Pol. Kr. Kasie Pożyczkowej

Pracownicy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej nie mogą się doczekać regulacji plac odpowiednio do podwyżek uzyskanych we wszelkich instytucjach, postanowili pracownicy wszystkich kategorii zagrozić ogólnym bezrobociem w razie nieuwzględnienia ich postulatów.

Onegdaj odbyło się walne zebranie Zrzeszonych Pracowników.

Uchwalono następującą rezolucję:
Zrzeszeni pracownicy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Koła w Łodzi, zebra-

ni na nadzwyczajnym Walnem zgromadzeniu żądają wypłacenia pensji według normy majowej, podwyższonej o 70 proc., biorąc za podstawę uzyskane podwyżki w całym przemyśle rejonu łódzkiego.

W razie uwzględnienia tych postulatów zasadnicza pensja wynosiłaby dla pracowników kat. A. 60 milionów marek miesięcznie, dla kat. B. około 45 milionów.

Z rezolucją powyższą wyjechała delegacja do Naczelnej Dyrekcji w Warszawie.

czuwają nad całością i bezpieczeństwem życia i mienia obywateli naszego miasta.

Ani na chwile wątpliwości nie należy. Iż miasto Łódź zawsze czule na potrzeby wszelkich instytucji; tem chętniej pośpieszy z obfitymi datkami na zasilenie funduszy Kasy Inwalidów i Strażaków.

— Licytacja przedmiotów pozostałych po okupantach.

Komisariat Rządu na m. Łódź przypomina, że w poniedziałek dnia 19 bm. o godz. 10 rano rozpocznie się sprzedaż drogą publiczną przetrzymanych przedmiotów po okupantach, wśród których znajdują się: przedmioty użytku domowego, ubrania, bielizna, części maszyn i t. p.

Licytacja odbędzie się przy ul. Wólczańskiej 57. (pap)

— Otwarcie nowych kas podatkowych.

Dyrektor Łódzkiej Izby Skarbowej p. Towarnicki, chcąc ulżyć mieszkańcom w płaceniu podatków, postanowił otworzyć jeszcze kilka klas. Wobec tego w pałacu Poznańskich z ulicy Zachodniej otworzono kilka kas, w których płatnicy I i III urzędu skarbowego wpłacają wszelkie podatki bezpośrednio.

Prócz tego w sprawie patentów płatnic wszystkich urzędów skarbowych oraz powiatu muszą się zgłaszać do tych kas, gdyż kasa ołów na przy Al. Kościuszki żadnych wpłat przyjmować nie będzie i patentów nie będzie wydawała.

Prócz tego Izba Skarbowa dla wygody płatników upoważniła do wydawania patentów związek przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim, krajowy związek przemysłu włókienniczego, centralny związek kupców i przemysłowców, Piotrkowska 10, stowarzyszenie kupców, Południowa 15, centralny związek rzemieślników żydowskich, Łódzkie stowarzyszenie drobnych kupców z hal i rynków oraz stowarzyszenie fabrykantów przemysłu włókienniczego, Piotrkowska 43.

Instytucje, te upoważnione są do wydawania patentów i co 3 dni zobowiązane są składać w izbie skarbowej deklaracje płatników i uzyskane za sprzedaż patentów pieniądze (bip)

— Czy zaliczka na podatek majątkowy jest przymusowa.

Wobec tego, iż znaczna część obywateli uważa, że wpłacanie zaliczki na podatek majątkowy nie jest obowiązkowe, p. dyrektor Łódzkiej izby skarbowej wyjaśnił nam, iż wypłata jest bezwzględnie obowiązkowa i wrznięcie niewpłacenia jej do dnia 10 grudnia doliczona będzie kara w wysokości 5 proc. dziennie. (bip)

— Kary za zwłokę w płaceniu podatków.

Urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych w Łodzi podają do wiadomości publicznej, że w myśl nowej ustawy z dnia

24 października 1923 r. w przedmiocie podwyższenia kar za zwłokę od dnia 8 listopada 1921 r. pobierają kary za zwłokę od podatników jak zaległych tak i płatnych do końca 1923 r. i w roku 1924 w wysokości za miast 100 proc. miesięcznie — 5 proc. za każdy dzień. (bip)

— Godziny przyjęć w Magistracie.

Prezydent m. Łodzi, p. M. Cynarski, przyjmuje interesantów w poniedziałki, środy, czwartki i piątki od godz. 11—12 w poł. P. wiceprezydent i n. W. Wojewódzki i W. Groszkowski, — codziennie, z wyjątkiem sobót, od godz. 10—12 w poł.

— Ku uwadze zwolenników analfabetyzmu.

Komisja Powszechnego Nauczania komunikuje, iż w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 22 października 1923 r. grzywny przewidziane w art. 41 i 42 Dekretu o obowiązku szkolnym zostały podniesione 10.000 razy.

— Zakonczenie zapisu do szkół rocznika 1908—1909.

W dniu 15 listopada rb. został zakończony przydział młodzieży do szkół wieczornych. Zapisowi temu podlegała młodzież rocznika 1908-1909 tj. ci, którzy nie uczęszczają do szkół. Nieczyniący zaproszeni temu obowiązku będą pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

— Cukier jedzie.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy w poniedziałek lub wtorek dla Wydz. Handk. Magistratu m. Łodzi nadejdzie 7 wagonów cukru.

Cukier ten rozdzielony będzie między Spółdzielnię, kooperatywy i konsumy, w cenie po 205.000 mk. za klg. faryny i 280.000 mk. za klg. cukru kostkowego.

Rozdział cukru nastąpi bezpośrednio po nadejściu wagonów. (pap)

— Taksa dorożkarska została podwyższona.

Na onegdajszym posiedzeniu magistratu zatwierdzono nową taksę dorożkarską. Kurs po mieście kosztować będzie 150 tys. mk. w dzień i 200 tys. mk., w nocy. Na dworzec fabryczny — 200 tys. i 250 tys., na dworzec kaliski — 300 i 350 tys. mk., z jednego dworca na drugi 350 tys. — 400 tys. mk., a na krańce miasta 450 i 500 tys. mk. (bip)

— Podwyższenie opłaty skarbowej za paszporty zagraniczne.

Po ostatniej zmianie wysokości opłaty skarbowej za paszporty zagraniczne i ceny książeczki paszportowej dołącza się do prośby: a) o urlop zagraniczny i nowy paszport 1.010.000 mk., b) do prośby o urlop zagraniczny i wznowienie wygasłej ważności posiadanego paszportu 1.000.000 mk., c) do prośby o urlop zagraniczny i przedłużenie ważności posiadanego paszportu 1.000.000 mk., i d) do prośby o urlop zagraniczny i zezwolenie

powtórny wyjazd w czasie obowiązującej jeszcze ważności posiadanego paszportu 300.000 marek. (pap)

— **Podwyższenie opłat w urzędzie miar i wag.**

Z dniem onegdajszym weszło w życie rozporządzenie ministra przemysłu i handlu o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Jak się dowiadujemy wszystkie bezwzględnie stawki opłat za czynności urzędów miar podwyższone zostały 40 krotnie. (bip)

— **Podwyższenie opłat.**

Zgodnie z uchwałą delegacji Wydziału Zdrowotności publicznej, Magistrat zatwierdził podwyższenie opłat za analizy, dokonywane w Miejskiej Pracowni Bakteriologicznej, z dn. 15 bm. Opłaty te wynosić będą:

a) za analizę krwi metodą Wassermana Mk. 200,000. — b) za analizę krwi metodą bakteriologiczną Mk. 150,00

W celach rozpoznawczych analizy dokonywane są bezpłatnie. Ubodzy mieszkańcy m. Łodzi mogą być zwalniani od opłat za analizy na wniosek kierownika miejskiej Pracowni Bakteriologicznej.

Podwyższenie zostały również opłaty w miejskich zakładach kąpielowych oraz za przewóz chorych karetkami oddziału przewozu.

— **Żydowscy rzeźnicy nie chcą płacić podatków.**

W dniu wczorajszym do Izby Skarbowej zwróciła się delegacja żydowskich rzeźników z prośbą, aby dyrektor izby skarbowej wstrzymał egzekucyjne ściąganie podatku obrotowego do czasu rozpatrzenia rekursów przez komisję odwoławczą.

Gdy dyrektor Izby Skarbowej, oświadczył rzeźnikom, że użycie tego nie może, a szczególnie, gdy wyjaśnił im, że na podobnym postępowaniu straca, gdyż będą musieli płacić 5 proc. dziennie od niezapłaconej sumy, jaką określi komisja odwoławcza, delegacja opuściła Izbę Skarbową. (bjo)

Teatr i sztuka

SZALONA DZIEWCZYNA.

Komedja w 4-ach aktach P. Gavault'a.

Po serii „dziewcząt słodkich”, które rozpowszechnił i oddał do ogólnego użytku Artur Schnitzler, przyszła kolej na „dziewczyny szalone”: Jako dowód, że i słodczyce rychło się znudzą. Ja sam wolę też te drugie. Nie dlatego, jakobym łączył z niemi jakieś osobiste, miłe wspomnienia! Tylko, że w komedji bywają stanowczo więcej zajmujące, aniżeli ich „słodkie” siostry: O ile naturalnie są rzeczywiście szalone. Bo tej z komedji Gavaulta brakuje tyle do nazwy prawdziwie szalonej, ile samej sztuce do tytułu arcydzieła. Przytem napisano ją dowcipnie, lekkiem i błyskotliwym piórem francuskim, a pojęta jako farsa nie wymagająca głębin — jest miła. Bohaterka Benjamina, córka fabrykanta Lapistolesa to osóбка zdolna do różnych ekstrawagancji, o podkładzie czasem nawet duchowego masochizmu zrozumiałego u jedynaczki, przyzwyczajonej do pełnienia swych wszystkich zachceń i kaprysów. Stąd napotkawszy człowieka który ją wręcz zbagatelizuje i obrazi, zakocha się w nim na zabój z całą energią starać się będzie o zdobycie go sobie. Sztukę zagrano wesoło i z werwą. Niecodziennem a już skryzalizowanym talentem i nerwem komicznym wybił się na pierwsze miejsce Znicz. Jan Pawłowski jako Paweł Normand reprezentował pełnego rutynny, wytrawnego aktora, potrafiącego opanować i wywiązać się doskonale z każdej roli. Pp. Kliszewski, Urbański i Ścibor dopełniali szczęśliwie resztę obsady męskiej.

Natomiast panie znów szwankowały. Nie ujmujemy nic ze zdolności p. Herburto-wny. Jednakowoż od „szalonej dziewczyny” wymaga się więcej temperamentu, skrzynia i nagłych przejść z pozy w pozę, z jednego gestu w drugi, aby zadość uczynić tytułowi. Również ip. Wołoszynowska jako naiwna powtarzając się bez zmiany, wpadła w monotonność która jest ciężkim grzechem w każdej farsie. Tylko H. Łapińska, miła i sympatyczna jak zawsze, ratowała prostotą i naturalnością swej gry honor niewiast.

Kapitan Pietrzyński w Łodzi.

W dniu jutrzejszym Łódź będzie witała miłego gościa. Jest nim kapitan Walerjan Pietrzyński Wanderwoll.

Kapitan Pietrzyński jest założycielem klubu Wanderwoll; członkowie tego klubu postanowili objechać samochodem cały świat bez pieniędzy i jakiegokolwiek subwencji, obowiązując się mimo to zdobyć wspólnie sumę milijona dolarów dla zwycięzcy tego wielce fantastycznego przedsięwzięcia.

Podróż rozpoczęto w 1921 roku. Do rekordu stanęło 7 samochodów. Kapitan Pietrzyński dotychczas wyprzedził najbliższego swojego współzawodnika o pięć krajów i przejechał 46 stanów Ameryki Północnej, Kanadę, Meksyk, Guatemała, Honduras, Kostarica, Panamę, Argentynę, Chile, Egipt, Trypolis, Algier, Liberję, Cote d'or, wyspę Karyjską, Hawaj i różne kraje europejskie:

Anglię, Francję, Włochy, San Marino, Hiszpanję, Portugalję, Belgię, Holandję i Niemcy skąd w dniu jutrzejszym zawita do Łodzi.

Ja.

— **Teatr Miejski.**

Dzisiaj popoł. o g. 3 m. 15 po cenach znizowanych „Kochanek od serca” w koncertowym wykonaniu. Wieczorem „Szalona dziewczyna” z pp. Herburto-wna, Wołoszynowska, Łapińska, Znicz, Kliszewskim, Urbańskim oraz p. J. Pawłowskim.

— **Teatr Popularny.**

Dzisiaj, w niedzielę 18 bm. o godz. 3.15 pp. odegrany zostanie wodewil ze śpiewami i tańcami w 4 akt. pt. „Stare miasto”. Wieczorem o godz. 8.15 arcyzabawna komedja w 3 akt. pt. „Ciotka Karola”.

W niedzielę, 19 bm. o godz. 8.15 w. dla zrzeczeń robotniczych po cenach znizowanych.

— **Dzisiejszy koncert Mokrzyckiej i Gruszczyńskiego.**

Dzisiaj w niedzielę o godz. 4-ej po poł. na koncercie popołudniowym w sali Filharmonji podziwiać będziemy znakomitą śpiewaczkę operową Marię Mokrzycką oraz pierwszego tenora bohaterskiego Stanisława Gruszczyńskiego. Akompaniują dyr. Ryder.

— **Wieczór Kazimierzy Rychterówny.**

Znakomita recytatorka polska p-na Kazimiera Rychterówna wystąpi w Łodzi z wieczorem poezji w czwartek d. 22 bm. w sali Filharmonji o godz. 8-ej wiecz.

Ze sportu.

L. K. S. KOMB. — HAKOACH 1:1 (1:0).

Wczorajsze zawody nie miały wcale cech imprezy sportowej. Zwolennicy Hakoahu nie myśleli o tem, że grają z sobą dwie drużyny sportowe, tylko wmawiali w siebie i w otoczenie, że klub żydowski zmaga się z klubem polskim. Stąd też cały mecz prowadzony był niezwykle brutalnie i w żadnym razie nie podobny był do „zawodów towarzyskich”. Publiczność żydowska zachowywała się niżej krytyki, obdarzając graczy L. K. S.—u epitetami, nie nadając im się do powtórzenia. Gdyby zwolennicy L. K. S. zachowywali się podobnie, gra mogłaby zamieńczyć się w bójkę. Tyko poważnemu zachowaniu się polskiej publiczności zawdzięczać możemy spokojny przebieg zawodów, chociaż i tak sędzia musiał wykluczyć z gry aż 4 zawodników (3 z Hak. i 1 z L.K.S.).

Co do gry samej, to pozostawiała ona wiele do życzenia i prowadzona była bez prze wag i którejkolwiek ze stron. L. K. S. komb. mając 5 graczy z I—szej drużyny (Cvil. Hanke, Durka, Szpurna, Lange), nie mógł sobie poradzić z C—klasowym Hakoahem. W L. K. S.—ie dobrzy byli: Szpurna i Trzmiel, z Hak. — Segal.

Kapitan Pietrzyński jest oficerem armji amerykańskiej, Polakiem z urodzenia, urodził się w Toruniu. Opuścił kraj ojczysty przed 13 laty jako 16-letni chłopiec. Kończył gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu. Szofer jego Stefan Jarecki jest obywatelom polskim i b. szeregowcem Wojsk Polskich.

Kapitan Pietrzyński w toku swej podróży robi zdjęcia kinematograficzne i wygłasza w większych miastach leżących na linii jego podróży odczyty ilustrowane obrazami krajów poprzednio przez niego zwiedzanych.

Kapitan Pietrzyński u nas wygłosi prawdopodobnie odczyt o swych wrażeniach dotychczasowej podróży.

Ze względu na wysoce sportowy i poparcia godny cel naszego rodaka zarówno jak i ze względu na korzyści z punktu widzenia propagandystycznego jakie są dla Polski dalsze odczyty i obrazy kapitana Pietrzyńskiego mieć mogą, powinien być on przyjęty serdecznie przez społeczeństwo łódzkie. (pap)

Rogów 3:3. Sędziował mało energicznie p. Raettig.

3 MECZE L. K. S.—U.

Dzisiaj urządza L. K. S. generalny przegląd swych drużyn na własnym boisku. O godz. 9 gra III—ia druż. ze Sparta, o 11—ej I—sza druż. z E. T. S. G. i o godz. 14 — II druż. z Sokołem.

Goz.

— **Hurtownia Spółdzielcza „Rozwój” Radwańska 1.**

Swój do swego po swoje. Polacy i Polki, zdający sobie sprawę, co to jest swojski handel i w jakich warunkach on się znajduje, winni nabywać udziały w Hurtowni „Rozwój” prowadzącej handel artykułami pierwszej potrzeby i surowcami dla rzemieślników.

Udziały nabywać można: w Hurtowni „Rozwój” (Radwańska 1, róg Piotrkowskiej), w biurze Dyrekcji Okręgowej T—wa „Rozwój” (Podleśna 4) i w Banku Spółdzielczym (Andrzeja 3). 2403-0

— **Ze Stowarzyszenia Handlowców Polskich.**

Zarząd Stowarzyszenia Handlowców Polskich (Piotrkowska Nr. 108), mając na celu krzewienie idei zrzeczenia się już w zaraniu życia najmłodszej generacji, zamierza w 3-im dniu Świąt Bożego Narodzenia, oraz w dniu święta Trzech Króli urządzać przedstawienie dla dzieci.

Wystawiony będzie obrazek „Sen Karla”. Zarząd prosi o przybycie Szanownych Członków z ich milusińskimi do Stowarzyszenia w dniu 18 listopada rb. (niedziela) o godzinie 4-ej po poł. w celu zapisania młodocianych artystów do objęcia odpowiedzialności dla nich ról. 2087-1

Ofiary.

Na sieroły po poległych żołnierzach.

Nr. 851 P. Hochman Stanisław 50,000

Na Instytut przeciwigazowy.

Nr. 852 P. Ebnard Norbert w spr. K. k. k. 3267/24 500,000

„ 853 Związek Spółdz. Mlecz i jajczarskich w Łodzi 5,000,000

Na Ochronkę ks. Szmidla.

Nr. 854 (Chleb św. Antoniego), bezimienne 150,000

Instytucje obdarowane zechcą w swoim własnym interesie jaknajprędzej podnieść złożone u nas ofiary.

**Nie pij mleka nieprzegotowanego.
Tyfus w mieście!**

Ze świata.

NĘDZA W NIEMCZECH

§ Jak donosi „Tegeler Anzeiger”, w pobliżu przedmieścia berlińskiego Tegel ujęto na kradzieży kartotki z pola pewnego starszego nauczyciela gimnazjalnego i pewnego lekarza.

Okazało się, że obaj wybrali się na tę wyprawę z nadzieją, iż szereg już bowiem dni nie mogli zdobyć chleba dla swych rodzin.

LOSZY VERDUN.

§ Słynna twierdza francuska utraciła zupełnie znaczenie wskutek przesunięcia granicy Francji po wojnie, nie powróciła więc do miasta licząca załoga, zaludniająca je i utrzymująca przed wojną.

To też byt Verdun był zagrożony wobec czego rząd francuski opracował plan utworzenia tam wielkiego ośrodka przemysłowego i zbudowania wielkiego portu rzeczynego.

Już trzy wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe obiecały utworzyć w Verdun fabryki i zająć dla swych robotników koszary, stojące pustką.

KOBIETA SĘDZIĄ.

§ Jak donoszą z Chicago do „New York Herald”, na członka sądu okręgowego powiatu Cook (Chicago) wybrano po raz pierwszy kobietę, p. Marię Bretleme.

Przed kilku miesiącami burmistrz m. Chicago, Dever, powołał także kobietę, p. Marię Mc Dowell, na stanowisko komisarza miejskich robót publicznych. Na odpowiedzialnym tem stanowisku ludzie nieuczciwi dochodzili do wielkich majątków kosztem miasta. Burmistrz Dever sądzi, że kobieta potrafi oprzeć się pokusom ze strony dostawców i przedsiębiorców.

PRÓBY GŁODOWE.

§ Kilku studentów wydziału lekarskiego uniwersytetu chicagowskiego poddało się, w celach naukowych, próbom głodowym i wszyscy stwierdzili, że zupełny post kilkunastu dni wzmożył ich energię, dodał siły i uregulował trawienie.

Jedną ze studentek, Małgorzata Kunde, wytrzymała bez jedzenia piętnaście dni. W ciągu całego tego czasu panna Kunde nie nie jadła i piła tylko wodę destylowaną. Pomimo to czuła się dobrze, słuchała wszystkich wykładów i chodziła piechotą do uniwersytetu i z powrotem do domu. Podczas głodzenia się straciła szesnaście funtów na wadze, ale już w ciągu dziesięciu dni po zaprzestaniu głodu odzyskała wagę normalną.

Człowiek z przed 25 tys. lat.

Dyrektor etnologicznego Instytutu w Waszyngtonie dr. Harrington dokonał w ostatnim czasie, prowadząc wykopaliska w Kalifornii, niezwykle sensacyjne odkrycia, mogącego wpłynąć bardzo poważnie na zmianę teorii o rozwoju człowieka.

Robotnicy Harringtona natrafili przy wykopaliskach na szkielet, który profesor po pierwszem zbadaniu powierzchniowym uznał za szczątki małpoluda. Dalsze jednak badania przekonały dr. Harringtona, że odkryte to posiada nadzwyczajną doniosłość paleontologiczną, jest to bowiem szkielet człowieka pierwotnego, z epoki o wiele starszej aniżeli odkryty przez dr. Schwalbego „człowiek neandertalski”.

Czaszka człowieka kalifornijskiego posiada szczęki i kości policzkowe dwa razy silniej rozwinięte aniżeli u człowieka kaukaskiego, a nawet przyczółka z Neandertalu.

Dotychczasowa nauka wogóle nie przypuszczała, że istniał kiedyś na ziemi człowiek z tak wielką głebą i tak wystającymi kośćmi policzkowymi. Również budowa czoła czaszki kalifornijskiej przypomina niezwykle czaszkę szympansa.

Profesor Harrington ocenia epokę, z której pochodzi człowiek kalifornijski na 25 tysięcy lat wstecz. Wskazuje na to nie tylko anatomiczny układ czaszki, ale również prymitywna broń i narzędzia domowe, znalezione w pobliżu szkieletu.

Moda u Eskimosów.

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolary 2,075,000 — 2,050,000

CZEKI.

N. Jork 2,075,000 — 2,050,000

Londyn 8,950,000 — 8,830,000

Paryż 109,000 — 107,000

Szwajcaria 360,000 — 358,000

Belgia 93,000 — 92,500

WARSZAWSKA GIEŁDA AKCJOWA.

Bank Dyskontowy 2850—3000

Bank Handlowy 2350—2475

Bank dla H. i P. 1300—1350

Bank Kredytowy W. 600—575—600

Bank Handl. w Pozn. 900—950

Bank Przem. Lwów 340—380

Bank Powsz. Kred. 55—57 i pół

Bank Zj. Ziemi Pol. 825—850

Bank Zw. Spółek 2750—2900

Bank Zw. Ziemi Pol. 140—150

Cerata 130—150

Sole potasowe 3550

Kijewski 2100—1900—2175

Puls 230—200—207 i pół

Spiess 730—720—750

Welt 475

Wildt 220—235—210

Chodorów 2200—3000—3100

Gosławce 1250—1200

Częstochowa 4200—4050—4400

Michałów 1000—1275—1100

Firlej 390—380—395

Cukier 4725—4100—4675

Łazy 100—82 i pół —105

Drzewo 220—245—242

Borman 100

Cegielski 530—570—555

Fitzner 6600—7000

Lilpop 550—500—520

Modrzejów 8000—8500—8200

Polski Lloyd 75—100

Konopie 360—425—415 V i VI em. 340—350

Fabryka maszyn 370—350

Norbl'n 1300—1375—1350

Czersk 1650—1800 III em. 775—850—750

Rudzk 1500—1725

Węgiel 5600—5900—5850

Spiryty 2000—2150 (4)

Ortwen 200—230—225

Ostrowiec 9 i pół —10100—10000

Parowozy 25—260—257 i pół—V em. 225—245—240

Półsk 325

Rohn 500—550—IV em. 425—450

Starachowice 2775—260—2750

Unja 5250—5500

Suchedniów 2400—2450

Zieleniewski 8800—9200

Zawiercie 320—352 i pół

Zyrardów 255—267 i pół —265

Borkowski 340—360—345

Jablkowscy 100

Polkał 85

Skóry 95—97 i pół

Syndykat 1600—1700—1650

Ursus 590—580

Żegluga 240—220—250 VI em. 225—250

Zach. Tow. dla H. i P. 160—165—160

Ćmielów 700—625—650

Elektryczność 1600—1725—1650

P. T. E. 150—190—180

Haberbusch 3750—3700

Kabel 325—350

Brown - Bowery 3500—3200—3350

Korek 75

Kluczew 550+610—600

Maryn 1200

Polska Nafta 200—205—190

Polski Przem. N. 600—575—600

Rylsev 55—57 i pół —55

Pustelnik 500—550—500

Słońce i Światło 425—475

Tkanina 70

P. T. G. 2150

Lecznica Lekarzy specjalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórze)
przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach
Röntgen: djabosy, leczenie (powierzchniowe i głębokie).
Szczepienie ospy. Cena od porady 200,000 mk. — od 9-ej
do 5-ej po południu. (6262)

Ja wypłatę!

Ranki, koldry, towary biurowe i damskie

P. Chari

Piotrkowska 37. (podwórko)

Pierwszorzędny zakład krawiecki męski

Franciszka Chojnackiego

Łódź, Sienkiewicza 59 (sklep frontowy)

Przyjmuje wszelkie zlecenia w zakresie krawiectwa męskiego wchodzące.

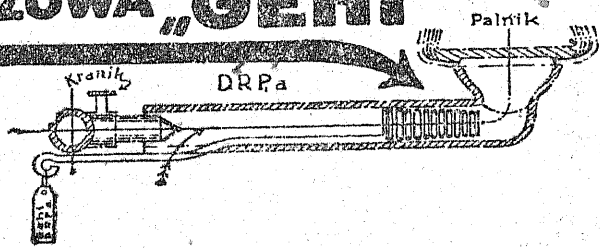
2272s10

Nowość!!

NA CZASIE!

Nowość!

**OSZCZĘDNOŚCIOWA RURKA
GAZOWA „GENI”**

Chcąc zaoszczędzić do 50 proc. gazu przeciętnie, poloca się użuwanie rurek „GENI”

1. Przy kuchenkach gazowych — zabezpieczają od konciju.
2. przy oświetleniu gazowem — wydają światło jednostajne
3. przy motorach gazowych — powodują dużą oszczędność gazu.

Rurki „GENI” jako znane i rozpowszechnione są we wszystkich domach prywatnych i fabrykach zachodniej Europy.

Do nabycia w głównym Składzie Wyrobów Stalowych

„S. Bienkowski”

ŁÓDŹ, Piotrkowska № 55.

„S. Bienkowski” Warszawa, Marszałkowska 109.

Na raty i za gotówkę

suknie, bluzki, płaszcze. 2499s12

Obuwie męskie i damskie.

— Poleca —

**Chrześcijański Dom Ubiorów
A. CABANEK**

ul. Napiórkowskiego 49, — Filja ul. Piotrkowska 275.

Pierwsza Łódzka Specjalna Farbiarnia Chemiczna Futer

W. Szejmmana 2468s1

przyjmuje wszelkie futra do farbowania na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor naturalny, jak też farbuję lisy, szopy, amerykańskie opsy i tchorze na kolor skunksowy popielice na kolor nurek, soboli i fok. Wykonuje najnowszy system zagraniczny elektrycznością — Ceny przystępne. — Zlecenia kierować:

Gdańska 6, front m. 9.

**Pracownia bielizny
M. Jakuszewicz**

przy ul. Przejazd № 86.

Przyjmuje obstalunki na bieliznę: damską, męską i dziecięcą oraz mereszowanie, dzierganie i specjalne wyszywanie po cenach przystępnych z własnego i powierzonego materiału. (2505)

! Popierajcie handel polski!

W Chrześcijańskich Halach Rzemieślniczych

Al. Kościuszki 78, były „Tatarski” Al. Kościuszki 73, najtaniej kupić można:

Manufakturę, dodatki krawieckie, gotowe ubrania męskie, damskie i dziecięce. **Obuwie**, bieliznę, firanki, czapki, galanterję kosmetykę. **Meble**, całe ko. plety lub pojedynczo, zegary, biżuterję. Rowery, maszyny do szycia i części do takowych. **Naczynia** kuchenne i gospodarstwa domowego. **Maszyny rolnicze** i obrabiarki do drzewa i metalu. Piece przenośne, wszelkie wyroby ceramiczne. **Artykuły spożywcze** i wyroby cukiernicze itd

Ceny najniższe! (2505-b) Ceny najniższe!

Dla mej szwagierki

lat 26, wysokiej blondynki, z dobrej rodziny posiadającej 2 pokoje z kuchnią, z urzędzeniem i wyprawa z braku znajomości szukam stosownej partii. Panowie poważni raczą składeć wy-czerpujące zgłoszenia z fotografią do administracji „Rozwoju” pod „Szukam” (2452-b)

FUTRO męskie w dobrym sta nie kupię. Oferty pod „G. T.” do Rozwoju. 2511-1

W Pabjanicach

w centrum miasta z powodu wyjazdu do oddania

piekarnia

z kompletnem urządzeniem i prywatnem mieszkaniem Oferty do Rozwoju „C. 20” 2517s1

**Szkoła tańca
St. Zaborskiego**

Dzielną 31, 1 piętro przyjmuję zapisy na MAZURA, CHOPINEZĘ i JAWĘ Codziennie od godz 7-jej wiecz 2464s1

Potrzebny zdun

umiejący układać wanny z kafli Zgłoszenia w administracji „Rozwoju”

Zamienie

pokój z kuchnią w okolicy Zielonego Rynku na jeden pokój duży w okolicy Dzielnej a Pomorskiej. Oferty w Rozwoju pod „E. P.” (2454-b)

Wypuszczę lokal

3 — 5 mieszkań zdalny dla każdego handlu w Dobroniu na Szosie Pabjanickiej. Łask Machnikowski. (2442-b)

Skradziono paszport

jeden rosyjski wydany w gronie Łask, drugi niemiecki wydany w Łodzi na imię Piotra Korydłowski — p. bandytę pro-szę zwrócić za nagrodą na ul. Lipowa № 19. 2458-s

Szlifierz do siekier

potrzebny zaraz. Zakata 81 2460-b

Stowarzyszenie Kobiet Ewangelickich

przy parafji S-go Jana w Łodzi

urządza w dniu 24 b. m. w sali Towarzystwa Spiewaczego przy ulicy Piotrkowskiej № 245 (2446-b-3)

Wielki Kiernasz

łącznie ze sprzedażą gwiazdkową.

Z dochodu przeznaczają się 50 proc. na korzyść Domu Sierot ewangelickich.

Na sprzedaż wystawione będą: sztory, piękne roboty ręczne, bielizna, resztki, fartuchy w wielkim wyborze etc. Dla dzieci: pierniki, koło szczęścia oraz teatr marionetek.

Bufet obfity. — Bufet obfity.

Początek koncertu o godz. 5-jej po południu.

Chrześcijańska firma

celem zwiększenia handlu materiałami budowlanymi na m. Łódź

poszukuje spółników

z kapitałem od miljarða marek. Udział w pracy, doraźna lub stała kontrola kupna, sprzedaży i rachunkowości. Dla ustosunkowanych kapitał może być od pięciuset miljonów. Oferty do „Rozwoju” pod „L. 1409” (2450-b)

Meble tanie i moderne!

Całe komplety i pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym zakładzie podług najnowszych modeli na dogodnych warunkach. UWAGA: Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie.

Franciszek Krzyżowski i S-ka

Zakład stolarski w Łodzi, ul. Napiórkowskiego 7, przy Górnym Rynku. 2506s1

Sprzedam

fredek do łapania dzikich królików z urządzeniem. Dolna 15 m. 3, Bałuty, Władysław Klimaszewski. (2462-b)

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i weneryczne. ul. Andrzeja № 3. przyjm. od 11—1 i pół, 1 od 5 i pół do 8. (229s0)

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11 Choroby skórne i weneryczne, godziny przyjęć od 9—11 i od 5—7 i pół. Panie od 5—6. 2211ko

Dr. E. Ekkert

choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych. 2412b Ul. Kilińskiego 157, trzeci dom od Głównej. Przyjmuje od 12—3 i od 7—9. Panie od 5—4.

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów. Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 (róg Ewangelickiej) Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8. dla pan 5—6. 2528-k-4

Dr. med. Braun

specjalista chor. wenerycznych i skórnych. Południowa 23. Przyjm. 8—2 i 4—8. (2468-b)

Kupuję

futra, dywany, meble, garderobę, maszyny do szycia i różne sprzęty domowe

Dzielną 19 Waicman

w sklepie starych mebli. 2470-b

Zawiadomienie!

BUFET przy Tow. Resur-sa Rzemieślnicza Wydaje codziennie: SNIADANIA. 2507s1 OBIADY i KOLACJE.

UWAGA!

Wyborowe Flaki i Bigos, codziennie. Z poważaniem Wł. MACIELSKI

Na raty

tygodniowe lub miesięczne można zakupić **Płótna** obrusy, kapy, **chustki** towary wełniane, ceraty, linoleum „ZGODA”

Gdańska 77.

Firma chrześcijańska

poszukuje placów pod handel materiałami budowlanymi. Oferty: st. Hajnowka, wojew. Białostockie Aleksander Boufał. 2456s5

Spirytus 94%

wyższego gatunku za zezwoleniem na cele lecznicze dla kooperatyw, fabryk i różnym instytucjom — poleca —

Wytwórnia Wódek i Likierów H. Kowalski

Łódź, Sienkiewicza 50, tel. 19-32. 45531

W Reumatyzmie i Artretyzmie skuteczne kąpiele!

Parowo-szafkowe, Ciechocińskie, Siarkowe z igliwia sosnowego, Ziółowe, Matorńskie, Żelazne, Nauheimskie i masaż.

Kąpiele ROYAL, Pańska 53 (przy Benedykta).

LECZNICA CHOROBU ZĘBÓW LEKARZA-DENTYSTY W PRUSS

145, Piotrkowska 145. za plombowanie, oraz wprawianie zębów opłata według taryf. 1977k

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych,

Odnoszona złotym medalem **Mistrzynie cechu A. KOPIŃSKIEJ** Łódź, ul. Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania, Kurs szycia i mierzenia, Kurs wszelkich robót ręcznych, siodła i robót freblowskich. Po skończonym kursie uczniom otrzymują świadectwa prywatne i cechowe. Dla pracujących kursy wieczorne. Zapisy w kancelarii szkoły od 10 do 11 i od 6 do 8 wiecz. sprzedają fasonów papierowych. 25695

Największy Magazyn w Łodzi! „Chrześcijański Jarmark Łódzki”

Piotrkowska 44, I-e piętro, tel. 613.

Naroty

polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny, Kambrany na garnitury, palta i suknie, Podszewki. Białe towary bielizniane, Liane obrusy i serwety, Ręczniki, Barchany, Chustki, Kapry, Kotdry, Trykotaż, Galanterje, Opowie, Gotowe ubrania Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonująca zamówienia. Nowa działy ceraty i czapek.

UWAGA: Kupcom z działu hutowego sprzedajemy po cenach fabrycznych na kredyt. (2255-b-12)

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A/A/K Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia. Piace narępiej Łańnik, Benedykta 28 mieszkanie 13. 7072-17

A/M Meble różne sprzedaje Sienkiewicza 59, oficyna drugie wejście, drugie piętro mieszkania 26 Piechota. 7115-1

Kredens niedrów, pięknie odrobiony, przedwojenna robota. Okazyjnie do sprzedania. Władysław Rzgowska 31, u gospodarza. 7134-1

Sprzedam różne meble. 8-1000. Kowska 134-9 II piętro. 7089-1

Sprzedam umywalkę marmurową i dubeltówkę. Kilińskiego 77-2. 7148-1

Sprzedam lastro, tamże wyda się się obiady prywatne wiadomość, Nowo-Cegielniana 22 m. 22. 7106-2

Sprzedam okazyjnie sześć krzesel bezopłak wyścielanych białe żaraz. Zachodnia 17, dozorca wstaje. 7100-1

Sprzedam dębowe meble: Kanape, stół, 2 fotela i 4 krzesła. Montaszk 2, mieszkanie dozorcy wstaje. 7101-1

KUPIE fortepian lub pianino. Oferty z ceną do administracji Rozwoju pod „Fortepian”. 7115-1

Gospodarka mniejsze do sprzedania natychmiast. Zgierz. Parczewska 3 biuro „Pośrednik”. 7125-4

Do sprzedania 3 kremszyny 40, 10 6 p. szpulmaszyna 10 k. p., szlachszpulmaszyna 12 sz. Piotrkowska 50 Szymański. 7144-1

Wroble rasowe kupię. Oferty małątek Tworzyński, poczta Brzeźny. 7110-1

Tokarnia metr. pociągowa 2 maszyny do swetrów 5x3, motor elektryczny 7-mio konny Piotrkowska 50 Szymański. 7145-1

Różne:

Biurowo Prób. R. Walczyński Piotrkowska 90. Prośby do sądu, do władz administracyjnych wojskowych: awelacje, rekursy i t. p. opracowania. 6949-1

Panienska przyjezdna poszukuje miejsca bony z szyciem, Oferty do Rozwoju pod „Bona”. 7052-2

Stolarzy na meblowe roboty przyjmie stolarnia. Napiórkowskiego 7 (Górny Rynek) 7051-1

Szyje prywatnie: palta kostiumy i suknie. Piotrkowska № 185 m 12. 7074-2

Potrzebny stolarz. Zgłaszać się do adm Rozwoju od 9-ej do 10-ej. 7087-1

Matematyki nauczam niezadowolonych w krótkim czasie. Godzina lekcji jeden złoty. Piotrkowska 164 m. 3 nauczyciel. 7109-2

Patynowany nauczyciel udziela 11 lekcji w zakresie sześciu klas. Przystasabia do egzaminów dla eksternów. 8-go Sierpnia 14, pralnia 7104-4

Przyjmuje obstalunki na hafty białe, kolorowe oraz koronki filé. Pracownia haftów ręcznych Taszyckiej, Przejazd 55 7004-4

Przyjmę kilka uczenic. Pracownia haftów ręcznych. Przejazd 55 front. 7095-2

Przyjmę do reperacji wszelką bieliznę. Kilińskiego 125 m. 29, prawa oficyna i wejście 5 p. Holicka 7098-1

Inteligentna osoba poszukuje zajęcia w gospodarstwie może być z szyciem na przędzenie. Oferty pod „G. Sz.” 7112-2

Pracownia sukien „Wandy” wykończą starannie i elegancko kostium 4 000 000, palto 3 000 000 suknie 2 000 000 Główna № 55 2 piętro front. 7115-1

Pokoju umeblowanego za odpowiednim czynszem poszukuje. Wł. Krasnowiecki, Teatr Miejski. 7099-2

Młynarz, praktyka 22 letnia pracował na różnych walcach młynach i zna różne remonty młynów poszukuje pracy. Oferty pod „Młynarz”. 7087-1

Maturzystka, nauczycielka szkoły po wy, udziela lekcji w zakresie czterech klas gimn. Oferty do Rozwoju pod „J. L.” 7115-1

Potrzebna służąca do wyszycia. Kiego. Przejazd 65 u gospodarza doma. 7116-3

Dziewczynkę 2-tygodniową oddam na własność, nie chrzczona. Wiadomość Szkoła 28 4 piętro 7117-2

Zamienię sklep spożywczy z mieszkaniami przy rozkładaniu na mieszkanie z dopłatą Składowa 16 Lewandowski. 7119-1

Potrzebni uczniowie na praktykę do introligatorni i litografii. Oferty pod „M. 111” do admin. Rozwoju. 7120-1

Nauczytel gimnazjum poszukuje pokoju przy rodzinie. Zgłoszenia pod J. L. w administracji Rozwoju. 7121-1

Dwa uczni klas wyższych lub jeden, poszukuje mieszkania z utrzymaniem. Może być z korepetycjami. Oferty pod „Uczeń”. 7122-1

Pokój wspólny z utrzymaniem wynajmę inteligentnej pani. Oferty sub „Wspólny”. 7123-1

Potrzebny czeladnik na wszelką robotę zdolny. Lipowa 65 sklep. 7127-1

Potrzebna dziewczyna do usług Andrzeja 28, apteka 7128-1

Ważne dla pań krawcowych! Pracownia modnych, eleganckich haftów ręcznych „Wanda”, Nawrot 8 lewa oficyna, parter. 7130-5

Pracownia sukien, okrycia i kostiumów damskich M. Walterowej, wykonuje wszelkie zamówienia z należytą dokładnością. Ceny przystępne Sienkiewicza № 72 7131-5

Przyjmę posadę w pracowni sukien, kierowniczkę lub starszą panią. Oferty do Rozwoju pod „Samodzielna”. 7132-1

Puchalter obecnie pracujący w banku poszukuje posady w przemyśle lub handlu dla poprawy bytu. Wiadomość Tracewski Radwańska 6. 7134-5

Pokój wspólny dla ucznia ze wsi, lub kolejarza Pańska 85 m. 18 7135-1

Pracznica potrzebna do pralni Zielona 28 7136-2

Mieszkanie 3 pokoje wszystkie wygodne ze sklepem do odstąpienia. Blizsze szczegóły w „Ozniewie” Sienkiewicza 67 (dla firmy chrześcijańskiej) 7137-1

Pokój 1-2 lub sklep kto ma do odstąpienia niechaj zgłosi się do „Ogniwa” Sienkiewicza 67. Warunki bardzo korzystne. 7138-1

Potrzebna panna do dziecka ze świadectwami. Pomorska 25-5 Rueger. 7139-1

AKWIZYTORÓW zdolnych do zbierania ogłoszeń poszukuje Biuro Reklam i ogłoszeń „Rodzina Sita”, ul. Napiórkowskiego № 9 od 9 do 18 7140-5

Szukam posady za gospodynią, do pomocy gospodarstwu lub do dzieci. Oferty pod „S. K.” do Rozwoju. 7 41-2

Potrzebna pracznica do pralni Al. Kościuszki № 41. 7142-2

Kursy francuskiego, zbiorowo i oddzielnie. Konwersacja. Polski, angielski. Kilińskiego 77-2 7147-1

Inwalida poszukuje pracy biurowej. Łaskawe oferty proszę składać do admin. Rozwoju pod „Inwalida”. 7148-3

Zgubione dokumenty

Szymon Karol Robert zgubił dowód osobisty i książeczkę wojskową wydaną w Łodzi. 7082-1

Zaginiony pies rasy wilezkiej na prawem oku ma białą plamę. Proszę odprowadzić na ul. Anny № 31, Pawiłarna. 7102-1

Zgubiono cenzurkę z kl. państwa Państwowej Szkoły Handlowej Żeliskiej w Łodzi, wydana na imię Karoliny Nowakówny. 7103-1

Januszkiewicz Eustachy zgubił komesję na sprzedaż papierosów wydaną w Starostwie Sieradzkim. 7095-1

Zginięła legitymacja żywnościowa na imię Wacława Grymberga wydana z K. E. Ł. 7118-1

Publich Jusek Chaim zgubił książeczkę wojskową rocznika 1894 wydaną w Ozorkowie 7124-1

Kuczyński Franciszek zgubił kartę bezterminowego ulopu, wydaną w Łodzi w P. K. Ł. 31 pułku. 7126-5

Szmigiel Kazimierz zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany w gm. Zajęzków pow. Opoczno. 7145-3

Jaczorowski Jan zgubił książeczkę wojskową wydaną przez Komisję Wojskową w Pabjanicach. 7107-1

atrymonialne!

Posiadam większe przedsiębiorstwo handlowe, pragnę poznać inteligentnego pana z większym kapitałem. Adres proszę podać dokładnie. Anonimy w kosz. Oferty do Rozwoju pod „Kapitał”.

Kupuję 2124

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombardu, i p., L. Milich.

GORSETY

najnowsze fasony gotowe i na obstalunek biustonosze, paski, prostotrymacze i t. p. poleca w wielkim wyborze Pracownia Gorsetów „MARTA” Łódź, Piotrkowska 130 (w podwórzu)

Okazja!

Tanio do nabycia bryczka, szorwy i magiel, mało używana. Wiadomość: Piotrkowska № 17, Zientalak. 245752

Meble klubowe

DYWANY, SYPIALKI STOŁOWE, SALONY, GABINETY, MEBLE BIUROWE, KUCHENNE URZĄD, ŁOŻKA METALOWE. Po cenach najniższych. poleca na dogod. warunkach MAGAZYN MEBLI Wł. Romiszowski PIOTRKOWSKA 116 I p. pr. Telefon 21-61

Orzewka

owocowe i ozdobne w wielkim wyborze poleca Zak. Ogr. L. Kołaczkiego, Piotrkowska 211. 25696

Okazja

Płyty gramofonowe stare, polskie, zamieniam na nowe. Konstytucyjna 5, prawa oficyna m. 28, Czarabski. 25195

Cena ogłoszeń: Przed tekstem 1 w tekście 10.000 mk., za tekstem 8.000 mk., z wyjątkiem 4.500 mk., wśród drobnych 8.000 mk., nekrologi 8.000 mk., komunikaty 8.000 mk., za wiersz milimetry 10 miejscowa 10 proc. drożej, graniczne 100 proc., tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzie. ona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej, po 6-ej zalicza się 50 proc. Za terminowe wyczerpania ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.